

BUDGET
UNDERLAG

2020

2022

HÖGSKOLAN VÄST ÄR "CRAZY ENOUGH"

I enlighet med våra kärnvärden som beskriver hur vi är och gör saker vill vi på Högskolan Väst vara inkluderande, offensiva, generösa och "crazy enough". Det sista är hämtat från ett citat av Niels Bohr. Med det menade den världskände fysikern att till skillnad från att en teori eller idé bara är crazy, har en teori eller en idé som är "crazy enough" åtminstone en liten chans att bli sann eller verklig.

För oss innebär "crazy enough" att vi är övertygade om att det finns nya och innovativa sätt att bedriva akademisk verksamhet. Därför bryter vi gärna ny mark, går egna vägar och ifrågasätter normer och traditioner. Vi är "galna nog" att satsa på vetenskaplig höjd och banbrytande internationell forskning, trots att vi är en mindre högskola.

För en ung högskola med ett brett utbildningsuppdrag och begränsat statligt forskningsanslag (0,28 procent av Sveriges totala statliga forskningsanslag) är oddsen annars låga för att lyckas att profilera sig inom ett område som dessutom innebär ny vetenskaplig mark. Ändå är det just det Högskolan Väst har gjort och gör genom att utveckla Arbetsintegrerat lärande, AIL. Detta görs utöver det breda utbildningsuppdraget med sina krav på forskningsanknytning.

Högskolan Väst har sedan 2002 regeringens uppdrag att utveckla AIL och det arbetet har tagit stora kliv sedan dess, och AIL är nu något som genomsyrar hela högskolan. Det är en utveckling som gör att vi med rätta kan kalla oss Sveriges ledande högskola inom Arbetsintegrerat lärande. I ett första skede har det varit ett arbetssätt som mer och mer tagit formen av systematisk konceptutveckling av våra utbildningar (till exempel Co-oputbildningar). AIL är en avgörande faktor för våra studenters framgångsrika etableringsgrad på arbetsmarknaden. Den typen av AIL är det som till övervägande del motsvarar WIL (Work Integrated Learning) i ett internationellt perspektiv.

Högskolan Väst har emellertid utvecklat ytterligare en dimension av AIL, nämligen hur lärande integreras i arbete inom näringsliv och offentlig sektor. AIL gagnar således inte enbart

studenterna utan också arbetslivet. Den dimensionen kan beskrivas som en konceptutveckling av former för livslångt lärande som ligger till grund för kvalitetsförbättring och kompetensutveckling såväl för individ som kollektiv på olika arbetsplatser. Inom denna dimension studeras även hur villkor och förutsättningar för lärande i arbete påverkas av olika samhällsförändringar såsom exempelvis digitalisering.

Genom att bygga in AIL i vår KK-miljö Primus har vi på Högskolan Väst gift ihop lärande- och teknikdimensioner och utvecklat ett mer specifikt forskningsområde kallat Industriellt arbetsintegrerat lärande (I-AIL). Fokus ligger på industrin, och i tät samverkan med aktörer utanför akademien utvecklas ett mångdisciplinärt forskningsfält med dimensioner av till exempel lärande, digitalisering, automatisering, produktionsprocesser, hälsa, robotisering, ekonomi och redovisning. I en bred kollegial process arbetar högskolan också med att skapa en mångvetenskaplig utbildning på forskarnivå inom det unika examenstillståndet för AIL, där det arbetsintegrerade lärandet beforskas utifrån flera olika perspektiv. Fältet spänner från pedagogik, informatik och vårdvetenskap till barn- och ungdomsvetenskap och andra teman.

Högskolan Väst har de senaste åren gjort avsevärda satsningar på utbildning, anställningar och utlysningar av tjänster inom AIL. En vicerektor för AIL – en för sektorn unik roll – samordnar arbetet på övergripande nivå. En ny AIL-plattform, Kommunakademien Väst, har etablerats som koordinerar både utbildnings- och forskningsprojekt i syfte att utveckla delregionen Fyrbodal med sina 14 kommuner.

Your theory is crazy,
but it's not crazy
enough to be true.

Niels Bohr

Regeringens uppdrag att utveckla AIL och KK-miljön Primus med I-AIL som ett centralt utvecklingsområde, är de viktigaste hörnstenarna för vårt lärosätes vision och strategier. Att alla våra medarbetare och studenter utifrån olika kompetensområden bidrar till den utvecklingen på ett kritiskt, och sålunda i alla avseenden akademiskt sätt, kommer att vara en helt avgörande framgångsfaktor.

Att utveckla ett, i ett internationellt perspektiv unikt och mångdisciplinärt utbildnings- och forskningsområde i form av AIL/I-AIL, är något som inte bara är crazy utan "crazy enough". Det kommer Högskolan Väst att bli ett bevis på.

Martin Hellström, rektor

VISION

Högskolan Väst är en aktiv samhällsaktör som tillsammans med omvärlden skapar kunskap och gör den tillgänglig för fler.

VERKSAMHETSIDÉ

Tillsammans med omgivande samhälle skapar och sprider Högskolan Väst kunskap, kompetens och lärande. För det är i mötet mellan akademi, arbetsliv och omgivande samhälle som det bäst skapas insikter, problemlösningar och utveckling som möter dagens och framtidens behov och utmaningar.

15 000 studenter

625 anställda

57 egna doktorander varav 1/3 anställda hos extern part

HÖGT stabilt söktryck

KK-miljön **PRIMUS** kombinerar forskning i teknik med forskning inom lärande

TRE ALL- och samverkansplattformar: Produktionstekniskt centrum, Fyrbodals Hälsoakademi, Kommunakademin Väst

Regeringens uppdrag att utveckla arbetsintegrerat lärande, **AIL**

En **UNIK** utbildning på forskarnivå inom området ALL

Hälften av forskningen finansieras med **EXTERNA** medel

55 professorer

26 program på grundnivå, **16** på avancerad nivå och cirka **200** kurser

TRE vitala forskningsmiljöer med stark samverkansprofil inom barn- och ungdomsvetenskap, lärande i arbetslivet samt produktionsteknik

Innehåll

1. Tre styrkeområden	6
Sveriges ledande ALL-högskola	6
Produktionsteknisk forskning i världsklass	8
En aktiv samhällsaktör	10
2. Ekonomisk utveckling	12
3. Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit	15
4. Lokalförsörjning	15
5. Avgiftsbelagd verksamhet	15
6. Tabeller	16

INLEDNING

För kommande period vill Högskolan Väst fokusera på att ytterligare utveckla tre befintliga styrkeområden:

- profilen Arbetsintegrerat lärande
- spetsforskning inom produktionsteknik
- en aktiv samhällsaktör

Forskningen inom produktionsteknik ingår sedan 2018 i KK-miljön Primus, en tioårig satsning som stöds av Stiftelsen för kunskap- och kompetensutveckling. Primus ska, genom särskilt samproduktionsfokus med svensk industri, utveckla och knyta samman stark forskning och utbildning inom produktionsteknik med forskning inom arbetsintegrerat lärande. Primus är en av fem KK-miljöer i Sverige.

De tre styrkeområdena överlappar bitvis varandra och på följande sidor framgår framtida satsningar och ambitioner inom dessa områden.

Sveriges ledande AIL-högskola

Högskolan Väst är landets ledande högskola inom Arbetsintegrerat lärande (AIL) och har regeringens uppdrag att utveckla AIL. Högskolans främsta strategi är att skapa kunskap i ömsesidig samverkan med aktörer utanför akademien.

Kunskap i samverkan är utgångspunkt och bärande grundidé i högskolans vision och således för hela högskolans verksamhet. Det innebär att högskolan ser behov, tar ställning, tar initiativ och driver på utvecklingen. Högskolan agerar och verkar tillsammans med

sin omvärld, vilket innebär att alltid söka samverkan utanför den akademiska sfären. Högskolan Väst har etablerade arenor för att möjliggöra strukturerade och effektiva samverkansformer.

Utvecklingen av AIL

AIL har utvecklats, från att initialt rört pedagogisk utveckling kopplat till utbildningsverksamheten, till att nu också vara ett viktigt och angeläget forskningsområde liksom ett område för egen utbildning på forskarnivå vid Högskolan Väst. Högskolan har det senaste året tagit ytterligare ett viktigt kliv i utvecklingen av AIL i den nystartade långsiktiga forskningsatsningen Primus (tillika KK-miljö sedan 2018). Där kombineras forskning inom teknik med lärande i arbetslivet i fokusområdet I-AIL, Industriellt arbetsintegrerat lärande. I-AIL är ett nytt unikt forskningsfält. Här belyser forskarna tillsammans med aktörer inom produktionsindustrin frågeställningar kring kompe-

tens, lärande och ledarskap. Utmaningar kring hur industrin ska kunna vara en attraktiv arbetsplats för människor som ska hantera, leda och lära i det alltmer digitaliserade industriarbetet är centrala i området, liksom problemställningar om lärandets betydelse för utveckling av kvalitet, säkerhet och effektivitet i den industriella omställningen.

Vi på Högskolan Väst är övertygade om att en värld där fler människor får tillgång till kunskap och utveckling är en mer jämlik och hållbar värld. Med AIL och samverkan blir det möjligt.

Satsningar inom AIL

Högskolan har ambitionen att utveckla den starka profilen Arbetsintegrerat lärande, AIL, och sin intensiva samverkan med omvärlden – ett mycket väl fungerande arbetssätt som gör att högskolan på bred front bidrar till kunskapsutveckling och samhällsnytta i det omgivande samhället, såväl regionalt som nationellt. Majoriteten av högskolans anställda har inslag av samverkan med omvärlden i sitt arbete, vilket är en av anledningarna till högskolans framgångsrika samverkansarbete. Det har beslutats om ett stort antal satsningar för kommande period:

- **Styrelsebeslut på tre nya strategiska indikatorer**, varav två rör AIL-certifiering av utbildningsprogram och samverkanspartners
- **Strategiska satsningar på bland annat sex postdokanställningar inom AIL**

- **En ny unik funktion har inrättats** – vicerektor för AIL
- **Påfyllning av kompetens inom AIL** (två lektorat inom Industriellt arbetsintegrerat lärande, I-AIL, gästprofessorer i AIL, en professor i AIL)
- **Systematisk konceptutveckling** av AIL-plattformar såsom Kommunakademien Väst
- **Vidareutveckling av unik utbildning på forskarnivå i AIL** med bland annat den nya inriktningen vårdvetenskap
- **Planering av ny forskarskola inom produktions-teknik** med majoriteten tredje-parts-doktorander anställda i industrin
- **Nya koncept för AIL i utbildningen** såsom exempelvis studentmedarbetare och ny arbetsintegrerad lärutbildning

Tre styrkeområden

- **Stärkt forskningssatsning** inom den unika inriktningen Industriellt arbetsintegrerat lärande, I-AIL
- **Utvecklad internationell AIL-verksamhet** bland annat genom utökad forskningsverksamhet och internationella rekryteringar

Mervärden med AIL

Världen förändras allt snabbare. Globalisering och digitalisering påverkar alla och sättet att arbeta och leva. Dagens samhällsutmaningar är komplexa och kräver nya insikter, nya tankegångar och gemensamma gränsöverskridande lösningar. I denna värld är kunskap, samverkan och livslångt lärande viktiga framgångsfaktorer – i samhället, på arbetsmarknaden och på individnivå. Här har Högskolan Väst en viktig roll. Högskolan har från första dagen sett gränsöverskridande samverkan och Arbetsintegrerat lärande som själva kärnan i verksamheten. För det är i mötet mellan akademi, arbetsliv och omgivande samhälle som det bäst skapas insikter, problemlösningar och utveckling som möter dagens och framtidens behov och utmaningar. Genom samverkan och AIL skapas unika och värdefulla mervärden för såväl samhälle som individ.

Genom AIL kan Högskolan Väst tillsammans med omvärlden:

- **Utbilda för** framtida behov – genom att tillsammans med omvärlden systematiskt utveckla, skapa och förändra utbildningar
- **Underlätta smart** rekrytering – student och arbetsgivare möts redan under studietiden
- **Förbättra förutsättningarna** för lärandet – när teori och praktik kopplas samman

- **Göra utbildning** tillgängligt för fler – genom att ta in arbetslivet i utbildning och forskning och använda flexibla utbildningsformer
- **Ge förutsättningar** för livslångt lärande – genom att utveckla AIL-modeller och metoder i forskning och utbildning
- **Bidra till** att stärka kvalitetsarbetet för industri och offentlig sektor
- **Ge studenterna** kvalitativt bättre förutsättningar att uppnå examensmålen
- **Möta framtida** samhällsutmaningar – genom att rusta studenter för att möta, själva initiera och driva förändring i kommande yrkesliv
- **Rusta människor** för ett flexibelt arbetsliv präglat av livslångt lärande
- **Utveckla valideringsprocesser** utifrån erfarenhetsbaserat lärande
- **Samproducera kunskap** samt öka nyttiggörande, spridning och implementering av forskningsresultat
- **Bidra till regional** utveckling och att öka Sveriges konkurrenskraft – genom ömsesidig samverkan med civilsamhälle, offentlig verksamhet och näringsliv

AIL - AMBITIONER OCH BEHOV 2020-2022

Ambitioner

- Utveckla profilen AIL (se påbörjade insatser ovan)
- Utveckla Industriellt arbetsintegrerat lärande, I-AIL: stärka pågående satsning och utveckla, i ett internationellt perspektiv, ett nytt forsknings- och kunskapsområde

Anslagsbehov särskilt uppdrag – Arbetsintegrerat lärande

För att med kraft klara av att utveckla och genomföra ovanstående ambitioner vill Högskolan Väst se en ökning av det särskilda anslaget för Arbetsintegrerat lärande till 25 miljoner kronor per år. Anslaget har legat på samma blygsamma nivå – 2,5 miljoner – sedan 2002 då högskolan initialt tilldelades dessa medel.

Produktionsteknisk forskning i världsklass

Inom produktionsteknik – som är ett av tre prioriterade forskningsområden på Högskolan Väst – bedrivs världsledande forskning inom exempelvis termisk sprutning (keramisk ytbeläggning) och additiv tillverkning i metalliska material. Båda är områden av stor vikt för flyg-, rymd- och bilindustri.

Högskolan bedriver inom hela sin forskning, och särskilt inom produktionsteknik, en stor mängd gemensamma forskningsprojekt, ofta uppkomna ur behov hos medverkande partners. För närvarande deltar nära 100 företag i gemensamma forskningsprojekt bara inom produktionsteknik. Många stora svenska och internationella verkstadsföretag finns med och exempel på strategiskt viktiga partners inom näringslivet är Sandvik, SSAB, GKN Aerospace, Höganäs, Siemens Turbomachinery, ESAB, Volvo Group men även många små och medelstora företag såsom Brogren Industries och Permanova. Forskarna arbetar såväl med grundläggande forskning som med tillämpad, och ambitionen är att bli ett internationellt ledande utvecklingscentrum inom produktionsteknik. Gruppen, med närmare 100 aktiva forskare och doktorander, finns på Produktionstekniskt centrum, PTC, som drivs gemensamt av den regionala utvecklings-

arenan Innovatum, Högskolan Väst, GKN Aerospace, Swerea och regionens verkstadsindustri. Genom PTC har forskarna tillgång till en stor utrustningspark med möjlighet att utföra världsunik forskning.

Verksamheten inom området additiv tillverkning har på kort tid vuxit till en av de största i landet räknad både i projektomslutning men även utifrån antalet pågående doktorander inom området. Flera finansiärer liksom industrin ser positivt på satsningen. Exempel på finansiärer som stödjer forskningen är förutom KK-stiftelsen, Västra Götalandsregionen, Tillväxtverket och EU.

Som nämnts tidigare etablerade Högskolan Väst 2018 forskningsmiljön Primus, som via KK-stiftelsens tioåriga program KK-miljö med stark samproduktionsfokus, ska utveckla och knyta samman stark forskning och utbildning inom produktionsteknik med forskning inom lärande.

Samproduktion i fokus

Högskolan Väst har varit framgångsrik när det gäller att attrahera externa medel för att finansiera sin forskning, särskilt inom området produktionsteknik. Något som varit avgörande för utvecklingen. Tittar man på uppväxlingen av externa medel på varje statlig krona som används till sam- och medfinansiering av projekt, har området produktionsteknik lyckats att femfaldiga detta. Det vill säga på varje statlig krona har miljön erövat cirka 5 kronor i externa medel.

Det är siffror som visar på hög grad av relevans, vilja och behov från industrin att medverka i gemensamma projekt. Här kan dock noteras att en stor andel av det statliga forskningsanslaget används till de externa finansiärernas krav på medfinansiering. Ett anslag med bibehållen nivå utgör således en begränsning av möjligheten att växa ytterligare då anslagen behöver användas bland annat till att klara av forskningsanknytning av utbildningen.

Satsningar inom produktionsteknik

En mycket stor del av den produktionstekniska forskningen sker inom ramen för KK-miljön Primus. Där har högskolan de första två åren beviljats samtliga ansökningar man ansökt om finansiering för, vilket är högst ovanligt bland liknande KK-miljöer. Ytterst

handlar satsningarna om att vara med och utveckla och stärka svensk industris konkurrenskraft mot bakgrund av tre nationellt övergripande industriella behov:

Tre styrkeområden

- **Underlätta skiftet** mot mer hållbara, effektiviserade och förbättrade tillverkningsprocesser som ger möjlighet till innovativa koncept för befintliga och nya produkter
- **Ökad flexibilitet** och större integration av tillverkningsprocesser i produkt- och produktionsutveckling med stöd av digitalisering och automation
- **Kunskapsutveckling** i produktionsorganisationer för en mer kunskapsintensiv svensk industri med snabbare implementering av forskningsresultat

Under 2018 har verksamheten startat upp satsningar som fokuserar sex prioriterade områden med bland annat hållbarhets- och innovationsfokus, utveckling av en masterutbildning inom tillverkningsprocesser, kompetenspåfyllnad genom rekryteringar inom

digitalisering samt en forskningspositionering inom de respektive kärnområdena produktionsprocesser, produktionssystem och industriellt arbetsintegrerat lärande, I-AIL. För 2019 handlar det om att stärka redan befintlig och i flera fall nationellt ledande forskning. Det rör både rena forskningsprojekt inom till exempel svetsbaserad additiv tillverkning, ytbeläggningar och termisk sprutning i industrin, säkerhet vid människa-maskin samverkan men också kompetensförstärkning och nyrekrytering av expertkompetens för att kunna bibehålla och utveckla forskningen och den nära samverkan med industrin. En viktig del här handlar också om vidareutveckling av teknik för samarbete på distans.

Mervärden med stark samproduktion

En genomlysning av forskningen historiskt inom produktionsteknik med fokus på samverkan som gjordes 2018, visar ett flertal starka samproduktionsresultat och mervärden. Det är såväl inriktningen på högskolans produktionstekniska forskning som att den sker i nära samverkan med industrin som skapar mervärden, såväl för akademi som industri. Några exempel är:

- **Samproduktion resulterar** i fördjupad samverkan samt material och kompetens för företagen
- **Hög andel** sampublicering med näringslivsförfattare (41 procent av de vetenskapliga artiklarna)
- **Hög andel** internationell samverkan (40 procent av det vetenskapligt publicerade materialet har skrivits tillsammans med internationella forskare)

- **Högt genomslag** för forskningen – citeringsgraden är högre än motsvarande artiklar som produceras av forskare i övriga Sverige, Norden samt OECD
- **Tydliga effektivitetsvinster** i industrin
- **Snabbare omsättning** av forskningsresultat direkt i industrin
- **Ökad konkurrenskraft** för Sveriges industri
- **En mer hållbar produktion** genom exempelvis mindre spill av kostsamma material
- **Positiva effekter** för miljön genom användning av lättviktsmaterial

PRODUKTIONSTEKNISK FORSKNING - AMBITIONER OCH BEHOV 2020-2022

Ambitioner

Utöka samverkansforskningen och fortsatt vara en stark forskningsaktör, genom ännu fler gemensamma projekt tillsammans med privat och offentlig sektor

Anslagsbehov

För att klara av att utveckla och genomföra ovanstående ambition, forskningsanknytning av utbildningen, utbyggnad av infrastruktur samt åtaganden i externfinansierade projekt behöver Högskolan Väst en kraftig ökning av basanslaget för forskning, i storleksordningen 20–25 miljoner kronor.

En aktiv samhällsaktör

Att vara en aktiv samhällsaktör innebär att se behov, ta ställning, ta initiativ och driva på utvecklingen. Högskolan Väst agerar och verkar tillsammans med omvärlden, vilket innebär att alltid söka samverka utanför den akademiska sfären.

Ett tydligt exempel kan åskådliggöras i sviterna av Saabkonkursen 2011. Då ökade högskolans utbildningsuppdrag tillfälligt med 600 helårsstudieplatser och samverka mellan Västra Götalandsregionen, Arbetsförmedlingen, Trollhättans Stad, utvecklingsarenan Innovatum och Högskolan Väst intensifiera-

des. Att kroka arm på det sättet var en framgång som gav goda och snabba resultat i Trollhättan med omnejd som kunde bidra till den regionala utvecklingen och att få Trollhättan på fötter igen.

Utgångsläge

I regionen närmast runt Högskolan Väst finns det stora skillnader mellan kommunerna i utbildningsnivå och i hur högskolan utnyttjas och hur högskolan å sin sida missar erfarenheter och kunskaper som skulle kunna berika utbildningarna och skapa underlag för forskning. Det gäller både invånarnas benägenhet att studera vid högskolan och i vilken grad högskolan är samverkanspartner. Förhållandet leder till att befolkningens utbildningsnivå skiljer sig markant åt mellan de olika kommunerna i Fyrbodal, med det generella mönstret att kvinnor i högre grad än män är högskoleutbildade.

Människor och samhällen långt ifrån högskoleorter bör få större möjligheter att delta i högre utbildning. Detta gäller både kurser och utbildningsprogram och sammanfattas bra med devisen hela landet – hela livet. I de kommuner i området som ligger längst ifrån högskolan är det så få med högre utbildning att det

kan bli problematiskt att upprätthålla välfärden och att i tillräckligt hög grad ha kvalificerad arbetskraft för etablering av nya verksamheter eller bara för att försörja befintligt näringsliv med kompetent arbetskraft. I förlängningen kan det få påverkan på utvecklingskraft i regionen och dess arbetsliv samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling såväl bland ungdomar, yrkesarbetande som nyanlända.

Högskolan Väst har de senaste åren haft ett av landets högsta söktryck bland breda lärosäten och har legat klart över det nationella snittet. För att möta efterfrågan antog högskolan rekordmånga studenter till höstterminen 2018 – en ökning med hela 20 procent från föregående år, vilket var högt över det nationella snittet (ökning med drygt 2 procent). Trots detta finns det inom vissa områden fortfarande många som inte kan beredas plats på högskolan.

Satsningar och mervärden

Högskolan Väst strävar efter att göra kunskap tillgänglig för fler människor, vilket innebär att högskolan tar samhällsrollen på allvar och hela tiden strävar efter att bredda rekryteringsbasen och nå fler personer. Detta ställer pedagogiska och kommunikativa krav på högskolan att vara tillgänglig, öppen och inkluderande. Med utgångspunkt i ovanstående beskrivna utgångslä-

ge tas en mängd initiativ för att just göra kunskap tillgänglig för fler, i hela landet och under hela livet, och bidra i samhällsutvecklingen i stort. Några exempel är:

- **Systematisk konceptutveckling**

För att underlätta och möjliggöra ett systematiskt arbete med AIL med fler involverade partners, har

Tre styrkeområden

högskolan byggt upp så kallade AIL-plattformar – ett koncept för gränsöverskridande arenor för samproduktion av kunskap och kompetens där studenter, lärare, forskare och arbetsliv möts. Ett viktigt exempel är Kommunakademien Väst - en sammanhållande struktur för samverkan inom såväl utbildning som forskning med de 14 kommunerna i delregionen Fyrbodal (nordvästra delen av Västra Götaland).

- **Förändrat utbildningsutbud**
Högskolan har på olika sätt arbetat med att utveckla möjligheter för verksamheter och individer i andra delar av landet och under hela livet att ta del av högre utbildning. Inte minst har det gjorts medvetna val i sammansättningen av högskolans utbildningsutbud såsom fler kurser, fler tvååriga program samt flera program och kurser som är möjliga att läsa på distans på nätet med olika fart.
- **Kompetensförsörjning och livslångt lärande**
Högskolans roll när det gäller kompetensförsörjning och kompetensutveckling är av stor vikt, inte minst med tanke på industristruktur och låg utbildningsnivå i högskolans omland. Att Högskolan Väst är ett mindre lärosäte underlättar och möjliggör en stor flexibilitet och smidighet för att möta de önskemål som finns i arbetslivet.
- **Breddat deltagande**
Högskolan Väst är det lärosäte i landet som har högst andel studenter från hem där ingen av

föräldrarna har akademisk bakgrund, vilket bidrar till utjämningen av den sociala snedrekryteringen till högre studier. Andelen studenter (nybörjare) med utländsk bakgrund har ökat rejält på senare år och överstiger numera rikssnittet. Insatser för välkomnande och introduktion till akademiska studier samt för kvalitetssäkring av stödet för studenter framgång i studierna har högsta prioritet vid Högskolan Väst.

- **Inkludering**
På senare år har flera initiativ tagits vid Högskolan Väst för att stärka integrationen och möta de behov som finns från nyanlända och aktörer runt dessa. En viktig milstolpe i detta arbete är det avtal som slöts i februari 2017 mellan Högskolan Väst och Support Group Network, en förening som skapats av asylsökande på Restad Gårds asylboende (Sveriges största) i grannkommunen Vänersborg.
- **Strategiska satsningar på digitalisering**
Ambitionen är att högskolans kärnverksamhet under kommande period ska utvecklas avseende användandet av digital teknik, pedagogisk utveckling och innehåll. Både för att utveckla själva lärandet men också som verktyg för att tillgängliggöra utbildning för fler, även i perspektiv av det än mer viktiga livslånga lärandet.

EN AKTIV SAMHÄLLSAKTÖR - AMBITIONER OCH BEHOV 2020-2022

Ambitioner

Fortsatt vara en betydelsefull aktör i viktiga samhällsutmaningar; integration, kompetensutveckling genom ett brett, flexibelt utbildningsutbud.

Anslagsbehov

Genom ytterligare en kapacitetshöjning i kommande treårsperiod upp till 5 500 helårsstudenter skulle högskolan än kraftfullare kunna svara upp mot kompetensbehov regionalt och nationellt. Detta är något högskolan är rustad för och planerar för utifrån tidigare dialoger med departementet.

2

Ekonomisk utveckling

Den aviserade höjningen av anslag i kommande vårandringsbudget, jämte fortsatt framgångsrik externfinansiering, ökar förutsättningarna för högskolan att vara en aktiv aktör i samhällsutvecklingen som rör digitalisering, integration och livslångt lärande. Dock finns det stora utmaningar i att klara av sam- och medfinansiering, forskningsanknytning samt nödvändig infrastruktur med högskolans blygsamma forskningsanslag.

Den totala omsättningen för högskolan planeras till cirka 593 miljoner kronor med beräkning av anslag enligt budgetpropositionen för 2019. Om tidigare aviserade höjningar av anslag fördelas i en kommande ändringsbudget innebär det en ökning med cirka 13 miljoner kronor, det vill säga en omsättning på cirka

606 miljoner kronor. Detta skulle medföra att underskottet för 2019 minskar. Verksamhetens beräknade intäkter, kostnader och resultat för budgetåren 2020-2022 redovisas i tabellerna på sidan 17 och framåt. Förslaget är beräknat i 2019 års prisnivå.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Redovisningen av helårsstudenter och helårsprestationer visar att högskolan kommer över takbeloppet med cirka 8,2 miljoner kronor år 2018, vilket innebär en utgående överproduktion på cirka 11 miljoner kronor. Denna utveckling, motsvarande en ökning med drygt 400 till nästan 5 100 helårsstudenter, svarar väl mot högskolans ambitioner att öka till 5 500 helårsstudenter, givet framtida anslagstilldelning.

Högskolans uppdragsutbildning har en omsättning på närmare 45 miljoner kronor 2018 och högskolan räknar med att ligga på denna nivå vid utgången av år 2022.

Högskolans myndighetskapital uppgår till cirka 100 miljoner kronor, vilket är relativt högt i förhållande till högskolans omsättning och storlek, och hela kapitalet avser grundutbildning. Styrelsen beslutade därför i februari 2018 om att under en femårsperiod, med start hösten 2018, använda cirka 25 miljoner kronor av myndighetskapitalet till strategiska satsningar som gynnar utbildningarna. Satsningarna avser tre olika områden som delvis berörts i tidigare avsnitt:

- Digitalisering med fokus på strategisk utveckling av pedagogiska modeller och lärande.

- Inrättande av ett antal postdokanställningar inom arbetsintegrerat lärande (inriktning industriellt arbetsintegrerat lärande samt barn- och ungdomsvetenskap).

- Fördjupning av internationella perspektiv och hållbar samhällsutveckling i högskolans verksamheter med fokus på asylsökandes och nyanländas inkludering och delaktighet.

Styrelsen beslutade därutöver i februari 2019 att använda myndighetskapitalet till ytterligare en strategisk satsning på 3,6 miljoner kronor för postdokanställningar inom arbetsintegrerat lärande, inriktning vårdvetenskap.

Högskolan prognosticerar under planeringsperioden 2020-2022 ett underskott på knappt 22 miljoner kronor. Detta förklaras med att högskolan har gjort strategiska satsningar som beskrivits tidigare samt att det fortfarande finns kostnader för det omställningsarbete som har genomförts för att effektivisera administrativa funktioner.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Högskolan har varit framgångsrik när det gäller att attrahera externa medel för att finansiera sin forskning. Över hälften av forskningen finansieras den vägen. En relativt stor andel (22 procent) går dock till de externa finansiärernas krav på medfinansiering samt för finansiering av de faktiska indirekta kostnaderna som finansiärerna i många fall inte ger full ersättning för.

Högskolan planerar för en ökning av de externa forskningsbidragen med knappt 30 miljoner kronor till år 2022, vilket främst förklaras av etableringen av den nya KK-miljön Primus. Hur stort bidraget kan bli från KK-stiftelsen till Primus beror på hur mycket medfinansiering som kan tillföras miljön. Medfinan-

sieringen kan ske via det statliga forskningsanslaget men också genom andra finansiärer. Tittar man på relationen idag mellan externa forskningsbidrag och egen finansiering utifrån den planerade ökningen av externa bidrag med knappt 30 miljoner, kan man konstatera att en förstärkning av de statliga forskningsanslagen är nödvändig för att klara av kommande sam- och medfinansiering.

Den samproducerade forskningen är dessutom mycket beroende av infrastruktur såsom lokaler, utrustning och vetenskapliga databaser. Dessa kostnader är svåra att hitta finansiering för, såväl från extern part som genom egna anslagsmedel.

Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Den utgående balansen 2018 för lån i Riksgäldskontoret är 42 miljoner kronor. Högskolan står inför betydande investeringar år 2019, främst på grund av etableringen av KK-miljön Primus, vilket gör att den utgående balansen 2019 beräknas ligga mycket nära lånetaket.

3

Högskolan behöver ha ett visst utrymme – 10 miljoner kronor – i låneramen eftersom det kan bli ytterligare investeringar med kort framförhållning inom forskningsverksamheten. I december 2019 förväntas styrelsen dessutom att besluta om en campusutvecklingsplan, vilket också kan påverka behovet av investeringar. Detta sammantaget gör att högskolan önskar en ökning av låneramen till 80 miljoner kronor.

Lokalförsörjning

Högskolan Västs lokalyta är 37 000 m² år 2018. Den genomsnittliga lokalkostnaden, enligt SUHF:s modell, beräknas för perioden vara 1 326 kronor per kvadratmeter (se tabell 5). I enlighet med riksrevisionens rekommendationer har arbetet påbörjats med att ta fram en långsiktig campusutvecklingsplan (10 års sikt). Campusutvecklingsplanen förväntas beslutas av styrelsen i december 2019 och kan komma att påverka lokalkostnaden för aktuell verksamhetsperiod.

4

Avgiftsbelagd verksamhet

Uppdragsverksamheten beräknas öka med 7,5 miljoner kronor fram till år 2020. Ökningen avser främst utbildning inom utbildningsområdet ekonomi.

5

Tabeller

Bilaga till direktiv till
budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

TABELL 1
Total budget

Total budget (tkr)	ÅR 2018	ÅR 2019	ÅR 2020	ÅR 2021	ÅR 2022
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Anslag ¹	430 339	435 757	435 756	435 757	435 757
Avgifter	62 327	60 399	62 960	55 160	55 960
Bidrag	73 067	92 235	96 750	100 800	101 400
Finansiella intäkter	248	200	184	98	58
Summa intäkter	565 980	588 591	595 650	591 815	593 175

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Personal	-395 952	-441 747	-450 867	-443 806	-440 134
Lokaler	-48 895	-49 039	-49 039	-49 039	-49 039
Drift/Övrigt	-83 643	-98 204	-87 424	-86 512	-87 724
Avskrivningar	-16 139	-14 622	-19 265	-19 265	-19 265
Finansiella kostnader	-1 198	-800	-554	-333	-222
Summa kostnader	-545 828	-604 412	-607 150	-598 954	-596 384

Verksamhetsutfall	20 153	-15 821	-11 500	-7 140	-3 209
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	20 153	-15 821	-11 500	-7 140	-3 209
Utgående myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ²	102 269	86 448	74 949	67 809	64 600
Utgående oförbrukade bidrag	42 904	50 729	53 213	55 440	55 770

1) Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

2) För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

TABELL 2

Utbildning på grund- och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	ÅR 2018	ÅR 2019	ÅR 2020	ÅR 2021	ÅR 2022
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Takbelopp ¹	364 670	369 262	369 262	369 261	369 261
Beräknad avräkning ² (A)	364 670	369 262	369 262	369 261	369 261
Särskilda åtaganden (B)	0	0	0	0	0

Anslag (A+B)	364 670	369 262	369 262	369 261	369 261
Avgifter	57 364	56 942	60 160	52 360	53 160
Bidrag	9 914	9 271	8 250	9 000	9 500
Finansiella intäkter	215	170	160	85	50
Summa intäkter³	432 163	435 645	437 832	430 706	431 971

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Personal	-307 869	-333 591	-334 714	-324 857	-321 090
Lokaler	-42 057	-41 859	-41 859	-41 859	-41 859
Drift/Övrigt	-60 757	-70 584	-62 177	-60 736	-61 932
Avskrivningar	-8 707	-7 001	-10 110	-10 110	-10 110
Finansiella kostnader	-1 042	-680	-471	-283	-188
Summa kostnader	-420 432	-453 715	-449 332	-437 845	-435 180
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	11 731	-18 070	-11 500	-7 139	-3 210

1) Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2019, i 2019 års prisnivå.

2) Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommit anslagssparande eller överproduktion, samt eventuella decemberprestationer.

3) Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

TABELL 3
Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	ÅR 2018	ÅR 2019	ÅR 2020	ÅR 2021	ÅR 2022
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Anslag ¹	65 669	65 495	66 494	66 496	66 496
Avgifter	4 963	3 457	2 800	2 800	2 800
Bidrag	63 152	82 964	88 500	91 800	91 900
Finansiella intäkter	33	30	24	13	8
Summa intäkter	133 818	152 946	157 818	161 109	161 204
VERKSAMHETENS KOSTNADER					
Personal	-88 083	-108 156	-116 153	-118 949	-119 045
Lokaler	-6 838	-7 180	-7 180	-7 180	-7 180
Drift/Övrigt	-22 886	-27 620	-25 247	-25 775	-25 791
Avskrivningar	-7 732	-7 621	-9 155	-9 155	-9 155
Finansiella kostnader	-157	-120	-83	-50	-33
Summa kostnader	-125 396	-150 697	-157 818	-161 109	-161 204
Årets kapitalförändring/Årets resultat	8 422	2 249	0	0	0

1) Med anslag avses de medel som använts myndigheten i budgetpropositionen för 2019 i 2019 års prisnivå.
Det särskilda anslaget 2:65 (ap.30) för utveckling av arbetsintegrerat lärande är redovisat som forskningsanslag.

TABELL 4
Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹ (mnkr)	ÅR 2018	ÅR 2019	ÅR 2020	ÅR 2021	ÅR 2022
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	46,5	42,0	69,9	63,8	56,3
Beräknad nyupplåning	11,8	42,5	13,1	11,8	11,8
- varav för investering i immateriella anläggningstillgångar	6,4	2,2	2,0	1,0	1,0
Beräknad amortering	16,3	14,6	19,3	19,3	17,3
UB lån i Riksgäldskontoret	42,0	69,9	63,8	56,3	50,8
Maximalt utnyttjade av låneramen under året	42,0	69,9	63,8	56,3	50,8
Föreslagen låneram	60	70	80	80	80
Beräknad ränteutgift	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	-0,5%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,1%
Summa räntor och amorteringar	16,1	14,4	19,1	19,2	17,2
Maximalt utnyttjade av räntekontokredit under året					

1) Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3

4

TABELL 5

Lokalförsörjning

5

Redovisning av lokaler (mnkr)	ÅR 2018	ÅR 2019	ÅR 2020	ÅR 2021	ÅR 2022
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.

AREA, KVM LOA (exkl student- och gästforskarbostäder)

- föregående års utgång	37 157	37 157	37 157	37 157	37 157
- ökning under året	0	0	0	0	0
- minskning under året	0	0	0	0	0
- vid årets utgång (A)	37 157	37 157	37 157	37 157	37 157
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	4,6	1,3	1,3	1,3	1,3
- nyinvesteringar	2,1	0,5	0,5	0,5	0,5
- avskrivningar	2,5	0,8	0,8	0,8	0,8
Lokallyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	41,5	41,5	41,5	41,5	41,5
Genomsnittlig hyra (kr/m ² LOA) ³	1 118	1 118	1 118	1 118	1 118
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	49,3	49,3	49,3	49,3	49,3
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	1 326	1 326	1 326	1 326	1 326
Lärosätets totala kostnader (D)	546	604	607	599	596
Totala externa hyresintäkter	1	1	1	1	1
Justerade totala kostnader (D2)	545	604	606	598	596
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	9%	8%	8%	8%	8%
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁷	9%	8%	8%	8%	8%

1) En redovisning skall lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

2) Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

3) Beräknas som B/A.

4) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/O69) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

5) Beräknas som C/A.

6) Beräknas som C/D.

7) Beräknas som C/D2.

TABELL 6
Avgifter (tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
2018	45 816	45 107	709
<i>Varav tjänsteexport</i>	1 957	1 934	23
2019	34 808	34 808	0
<i>Varav tjänsteexport</i>	2 000	2 000	0
2020	53 400	53 400	0
<i>Varav tjänsteexport</i>	2 000	2 000	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2018		626	523	103
2019		700	600	100
2020		700	600	100

¹ Intäkter som inte får disponeras.

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen ska inte redovisas.

